



Betænkning afgivet af Retsudvalget den 22. maj 2025

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven

(Genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet)

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr 1. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, IA og SP) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (DD, KF og DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af DF stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det af SF stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af SF stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det af DF stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (EL og ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det af DF stillede ændringsforslag og vil stemme for det af SF stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (RV) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod det af DF stillede ændringsforslag og vil stemme for det af SF stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* i udvalget (N) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer bemærker, at EL støtter intentionen med lovforslaget, og anerkender, at genetisk slægtsforskning som redskab kan medvirke til at opklare forbrydelser, der ellers vil være svære eller meget ressourcekrævende at opklare. Mængden af data, der vil blive indsamlet om almindelige uskyldige borgere, vil med dette forslag være enorm, og de personer, der vil blive ramt, har ikke samtykket til at afgive data. Der er derfor ikke sikret en tilstrækkelig afvejning mellem retten til privatliv og hensynet til opklaring af forbrydelser, hvorfor EL ikke kan støtte forslaget. Derudover mener EL, at der mangler et element af retssikkerhed, da der ikke kræves en dommerkendelse for at indsamle data.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (DD, LA og KF):

- I den under nr. 1 forslåede § 754 f affattes stk. 1, nr. 2, således:
- 2) efterforskningen angår en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, § 216, § 225, jf. § 216, § 237, § 245, en lovovertrædelse omfattet af straffelovens § 81 a eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter, og«.

[Udvidelse af anvendelsesområdet for genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (LA, EL, RV og ALT):

2) I den under nr. 1 foreslåede § 754 f indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Politiets gennemførelse af efterforskningsskridtet efter stk. 1 sker efter rettens kendelse. Kendelsen skal foreligge senest på det tidspunkt, hvor der sker videregivelse af oplysninger om dna fra et dna-spor. I rettens kendelse anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for gennemførelse af efterforskningsskridtet er opfyldt.«

[Krav om retskendelse til genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 754 f, stk. 1, nr. 2, nyaffattes. De foreslåede ændringer indebærer, at politiet vil kunne anvende genetisk slægtsforskning til opklaring af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 om landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, kapitel 13 om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v., voldtægt (§ 216 og § 225, jf. § 216), drab (§ 237), grov vold (§ 245), en lovovertrædelse omfattet af straffelovens § 81 a eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at der i lovforslagets § 1, nr. 1, indsættes et stk. 2 i den foreslåede § 754 f.

Det foreslåede stk. 2 angiver de formelle betingelser, som skal være opfyldt, før der kan foretages genetisk slægtsforskning efter bestemmelsen i stk. 1.

Det foreslås, at gennemførelse af efterforskningsskridtet efter stk. 1 sker efter rettens kendelse. Retten skal i denne forbindelse vurdere, om betingelserne anført i stk. 1 for gennemførelse af efterforskningsskridtet er opfyldt.

Retten skal således vurdere, om

- 1) der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra gerningspersonen,
- 2) efterforskningen angår en overtrædelse af straffelovens §§ 114-114 j, § 216, § 225, jf. § 216, § 237 eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter og

- 3) efterforskningsskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen.

Det bemærkes, at retten ikke skal vurdere, i hvilket omfang betingelserne for overførsel af personoplysninger efter retshåndhævelsesloven er opfyldt.

Kravet om retskendelse vil først indtræde forud for en sammenligning i en slægtsforskningsdatabase (anden fase), idet det indledningsvis skal afklares gennem dna-analysen (første fase), om genetisk slægtsforskning er muligt. Politiet skal senest indhente rettens kendelse, inden videregivelsen af oplysninger fra dna-sporet til en dna-baseret slægtsforskningsdatabase eller en udenlandsk myndighed med henblik på bistand til gennemførelse af efterforskningsskridtet finder sted.

Det foreslås desuden, at retten i dennes kendelse skal anføre de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for gennemførelse af efterforskningsskridtet er opfyldt.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. april 2025 og var til 1. behandling den 29. april 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 6. marts 2025 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 163. Den 11. april 2025 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 7 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Karin Gaardsted (S) Maria Durhuus (S) Gunvor Wibroe (S) Morten Klessen (S)

Lasse Haugaard Pedersen (S) Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (N)

Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP) Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd.

Pernille Vermund (LA) Mai Mercado (KF) nfmd. Per Larsen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Mette Thiesen (DF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Mads Olsen (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV)

Helene Brydensholt (ALT)

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Borgernes Parti – Lars Boje Mathiesen (BP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Naleraq (N)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Dansk Folkeparti (DF)	7		